

جایگاه جماعت‌های مذهبی در دولت‌های دموکراتیک

سمانه رحمتی فر*

DOI: 10.22096/hr.2024.2013279.1622

[تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۷/۱۸ | تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۱/۲۳]

چکیده

هدف پژوهش روایی‌سنجی فعالیت احزاب و گروه‌های دینی در دولت‌های دموکراتیک است. روش مقاله توصیفی-تحلیلی است؛ به این ترتیب که عناصر دموکراسی از طریق طبقه‌بندی توصیف می‌شوند؛ با رویکرد دیالکتیکی، احتجاج‌های طرفداران فعالیت احزاب دینی پاسخ داده می‌شود و مؤلفه‌های دموکراسی با روابط درونی احزاب دینی تطبیق داده می‌شود. ویژگی‌های دموکراسی عبارتند از مشارکت عمومی، نظارت عمومی، برابری، آزادی، تصمیم‌گیری بر اساس اکثریت عددی، تفکیک قوا و حاکمیت قانون. این اصول با طبیعت روابط درونی احزاب دینی ناسازگار است. علاوه بر استدلال حقوقی، سند مؤسس بعضی از احزاب دینی فرضیه پژوهش را تأیید می‌کند. راهکار جمع کردن میان آزادی تشکل (به عنوان یکی از اصول مورد پذیرش نظام بین‌المللی حقوق بشر) و دموکراسی، ممنوعیت فعالیت گروه‌های مذهبی به عنوان یک حزب سیاسی، بدون استثنا، و در عوض روا شناختن فعالیت آنها در قالب نهادهای مدنی غیرسیاسی است.

کلیدواژه: برابری؛ مشارکت عمومی؛ آزادی؛ تکثرگرایی؛ کسری دموکراسی.

* دانشیار، گروه حقوق، دانشکده علوم انسانی، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران.

Email: s.rahmatifar@gmail.com

